

23.01.17

Torsdag den 02-02-2017 kl. 11.00-14.00, her i DB.

Under mødet vil der blive serveret en let frokost.

Deltagere:

- Formand Evan Lynnerup (V)
- Else Søjmark (S)
- Frederik Pedersen (O)
- Lena J. Jensen (V)
- Poul Henrik Hedeboe (F)
- Maria Sjøblom, Afdelingsleder Aalborg Bibliotekerne
- Sara Jørgensen, Udviklingschef, Herning Bibliotekerne
- Claus Vesterager Pedersen

Udvalgsmedlem Erland Kolding Nielsen er afgået ved døden den 22. januar 2017.

Dagsorden

1. Godkendelse af dagsorden og referat

Sagsfremstilling

Det seneste ordinære møde i udvalget fandt sted den 08.01.2016.

[Referat](#)

[Oplæg Mikkel Christoffersen](#)

[Danish position on the DSM on copyright](#)

Indstilling

Tages til efterretning.

Afgørelse

2. Digital Dannelse

Bilag: Er jeg digitalt dannet – er du? Artikel fra Herning Folkeblad

Sagsfremstilling

Udvalget har løbende arbejdet med begrebet Digital Dannelse, hvilket også var temaet på udvalgets workshop 2015 på Det Bibliotekspolitiske Topmøde.

Hvad skal der til at skabe en digitalt dannet borger?

Her holdt formanden for Dansk IT's udvalg for Digitale kompetencer, Klaus Kvorning Hansen, som er It-direktør på KU oplæg.

Efterfølgende blev DB's direktør tilknyttet udvalget, og bibliotekerne har fået en mere fremtrædende rolle i arbejdet, hvor der også er kommet mere fokus på dannelse som mere end blot kompetencer.

Dansk IT's anbefalinger til styrkelse af danskernes digitale kompetencer er nu færdig og vedhæftet dagsordenen. Det har arbejdstitlen "Digital Dannelse manifest" men har fået den officielle titlen: **Digital Dannelse er en samfundsopgave – der kræver kompetencer fra vugge til grav – se nøglekompetencer [her](#)**

Et par af udvalgets medlemmer deltog i Folkeråd om Digital Dannelse på Rødding Højskole den 30. november 2016, på mødet vil der blive orienteret om mødet og de videre tiltag fra Dansk IT, hvor Michel deltager i arbejdet.

Næste skridt er en Høring om digital dannelse på Christiansborg, hvor Dansk IT den 22. februar 2017 afholder en høring med deltagelse af civilsamfund og politikere, hvor vi drøfter, hvordan vi kan sikre, at danskerne kan være myndige, aktive, deltagende og kritiske demokratiske borgere i det digitale samfund.

Men hvilken rolle spiller biblioteket og hvordan udfolder de det i praksis. Udviklingschef på Herning Bibliotek Sara Jørgensen, Udviklingschef, Herning Bibliotekerne kommer med oplæg til diskussion med titlen

Er jeg digitalt dannet – er du?

På mødet lægges op til drøftelse af:

- Hvordan udvalget ønsker at arbejde med at gøre biblioteket til et naturligt omdrejningspunkt når kommunerne udarbejder digitale strategier?
- Hvordan kan DB og udvalget spille ind i forbindelse med Dansk IT's Høring om digital dannelse på Christiansborg?

Indstilling

Sagen drøftes med henblik på hvordan udvalget kan arbejde med anbefalingerne.

Afgørelse

3. DBC

Sagsfremstilling

Vi sætter fokus på virksomheden DBC som er ejet af kulturministeriet og KL i fællesskab.

Kulturministeriet ønsker tilsyneladende at sælge deres del af virksomheden, hvilket medfører en frygt for det går ud over det samarbejdende biblioteksvæsen, forstået på den vis, at opgaverne på tværs af den statslige og kommunale sektor splittes op. Det vil være irrationelt og fører til dårligere service for både studerende, forskere, skoleelever og borgere.

Baggrund

Kulturministeriets beslutning om at trække sig som ejere af DBC kan få store produktions- og leverancemæssige konsekvenser for den nationale biblioteksinfrastruktur. Hjemtages statslige opgaver i forbindelse med udtrædelsen, kan det betyde, at:

- nationalbibliografien skilles fra bibliotekskatalogiseringen.
- bibliotek.dk nedlægges helt eller skilles fra Danbib.
- den statslige del af Danbib skilles fra den kommunale del af Danbib.

En eller flere af ovenstående handlinger vil medføre forringelser for folke- og skolebibliotekernes service, både ift. kvalitet, aktualitet og økonomi, hvilket beskrives i dette dokument.

Den nationale biblioteksinfrastruktur er i de sidste 25 år blevet varetaget samlet, og der er i dag en høj grad af synergi og realiseret effektivisering mellem nationalbibliografi, bibliotekskatalogisering, Danbib og bibliotek.dk. Dagens fælles og integrerede danske biblioteksinfrastruktur fremstår som et internationalt forbillede. Rådgivnings- og revisionsfirmaet PwC's analyse, bestilt af KL og Kulturministeriet, konkluderer, at det ikke giver mening at adskille opgaverne i den nationale biblioteksinfrastruktur: nationalbibliografi, bibliotekskatalogisering, Danbib og bibliotek.dk, men at de bør holdes samlet.

På mødet vil DBC's konstituerede direktør Heddi Mortensen komme med oplæg om problematikken og mulige handle muligheder. Hun vil ankomme ca. 11.45.

Indstilling

Sagen drøftes med henblik på hvordan DB kan spille ind på den politiske dagsorden og påvirke den bedst opnåelige løsning

Afgørelse

4. Projekt: Digitale strategier for fremtidens biblioteker

Sagsfremstilling

På sidste møde i udvalget orienterede lederen af [Tænk tanken Fremtidens Biblioteker](#) om deres projekt, som skal skabe et vidensgrundlag om borgernes digitale adfærd, efterspørgsel og behov, der kan omsættes til lokale digitale udviklingsstrategier.

Ad denne vej skal skabes fælles værktøjer, vidensgrundlag og sprog om borgernes digitale adfærd, efterspørgsel, behov og kompetencer til at udvikle og implementere lokale digitale udviklingsstrategier for at skabe et bedre match mellem det digitale bibliotekstilbud og borgernes behov.

På den baggrund har Tænk tanken sammen med alle Centralbiblioteker og en række andre partnere fået støtte fra Slots- og Kulturstyrelsen på knap en mio. kroner til at igangsætte et sådant projekt.

Siden mødet har der været arbejdet med undersøgelsesdesign, og der er

gennemført og udgivet en kvalitativ undersøgelse, inspirationskatalog og to feature artikler om hhv. bibliotekernes digitale formidling og digitale fysiske sammenhænge. Der udgives en kvantitativ hovedrapport i løbet af foråret, som man lanceres med en national konference og 3 lokale workshops.

På mødet vil Michel Steen-Hansen fortælle om projektets udvikling og de første resultater.

Der vil også blive lagt op til debat om, hvordan udvalget kan bidrage til undersøgelsen og ikke mindst, hvordan man kan bruge resultaterne til at sætte biblioteket på dagsordenen i en stadig mere digital verden, ud fra borgernes behov.

Indstilling

Sagen drøftes.

Afgørelse

5. Ophavsret og de igangværende forhandlinger i EU

Sagsfremstilling

På sidste udvalgs møde havde udvalget en kort drøftelse af EU planer om at skabe et [digitalt indre marked](#) i Europa. Og hvordan det kan påvirke bibliotekernes muligheder for at udlåne e-bøger. I øjeblikket har bibliotekerne ret til at købe og udlåne alle fysiske bøger, hvilket også er fastslået i EU [Infosoc direktiv](#) fra 2001 – det gælder imidlertid ikke for digitale materialer.

I maj var der årsmøde i bibliotekernes Europæiske interesseorganisation EBLIDA - The European Bureau of Library, Information and Documentation Associations, hvor dette var hovedemnet.

Danmarks Biblioteksforening har derfor stor fokus på de pågående forhandlinger i EU. [Læs mere om sagen](#), og se også [EBLIDAS og IFLAs kommentarer](#) til EU-Kommissionens udmelding om moderniseringen af ophavsretsreglerne i EU.

I november 2016 kom en opsigtvækkende dom fra EU-Domstolen i Luxembourg der afgjorde, at der principielt ikke er nogen forskel mellem udlån af en papirbog og udlån af en e-bog. Sagen var anlagt af den Hollandske Biblioteksforening (the Netherlands Association of Public Libraries (VOB)) mod the Dutch Public Lending Right Office (Stichting Leenrecht)). Dommerne fulgte dermed anbefalingerne fra den europæiske generaladvokat fra juni i år.

Vejen er banet for en moderne ophavsret

Formanden for Danmarks Biblioteksforening Steen B. Andersen hilser dommen velkommen og siger:

”Jeg mener at dommen er et vigtigt skridt mod at få sidestillet de digitale udlån med udlån af fysiske bøger, som vi kender det på bibliotekerne i dag.

En sidestilling vil gøre det muligt for folkebibliotekerne at udfylde den betydelige samfundsopgave de har med at stille bøger og information til rådighed for borgerne, også i den digitale verden.

Dommen understreger bibliotekernes samfundsmæssige rolle. Nu glæder vi os til at studere dommen nærmere og se, hvilke konsekvenser det har for borgernes mulighed for at låne e-bøger” siger Steen B. Andersen.

Læs [mere](#)

Samtidig med dette er der fremsat lov i Folketinget om biblioteksafgift. Efter pres og opfordringer fra mange sider har kulturministeren lagt et lovforslag frem, som i et vist omfang tager højde for den nye digitale verden, som bøgerne også er en del af.

Danmarks Biblioteksforening har længe advokeret for, at e-bøger skulle have en del af biblioteksafgiften, på samme måde som de fysiske bøger hele tiden har fået det.

I lovforslaget foreslås det, at der fra 2018 afsættes 4 % af de samlede afgiftsmidler til e-bøger og net lydbøger. Satsen foreslås gradvist stigende til 8 % i 2021.

På mødet vil direktøren orientere om de aktuelle problemstillinger og lægge op til evt. politiske tiltag.

Indstilling

Sagen drøftes med henblik på fremtidige politiske tiltag.

Afgørelse

6. Udvalgets fremtidige arbejde

Sagsfremstilling

Udvalget er nedsat af Danmarks Biblioteksforening repræsentantskab i foråret 2014 og mandatet løber i 4 år, så udvalgets funktion udløber først i 2018. Dog vil det have betydning af der er kommunalvalg i efteråret 2017, da nogle af de politiske medlemmer måske vil stoppe af den grund.

Med det perspektiv og udvalgets udfordringer med at mødes i 2016, samt de faglige medlemmer som er udtrådt af udvalget lægges op til en drøftelse af udvalgets fremtidige arbejde og anbefalinger til Danmarks Biblioteksforening.

Indstilling

Sagen drøftes og næste møde fastsættes.

Afgørelse

7. Det Bibliotekspolitiske topmøde

Sagsfremstilling

Næste gang udvalget mødes er på Det Bibliotekspolitiske Topmøde den 30. og 31. marts.

På udvalgets møde vil formanden lægge op til en drøftelse af hvordan udvalget kan spille ind på topmødet, hvor programmet er fastlagt. Se hele programmet [her](#)

På første dagen vil der være flere politiske debatter, hvor den digitale dannelse givetvis vil spille en rolle, som f.eks.

Politisk debat: Hvad skal vi med de der biblioteker?

13:30 - 14:15

Er det bibliotekerne der skal sikre, at alle tager del?

I de senere år er lavet en del undersøgelser, der påviser kulturens og bibliotekernes effekt til at skabe integration, få flere til at tage en uddannelse, medvirke til mønsterbrud og påvise bibliotekernes samfundsøkonomisk effekt på uddannelse og digitaliseringsparathed. Det samlede udlånstal stiger og stadig flere mennesker strømmer til. Alligevel er bibliotekerne den kulturinstitution der er skåret mest ned siden kommunalreformen.

Hvordan kan biblioteket bruges mere strategisk i den kommunale udvikling?

Deltagere

Anna Mee Allerslev, fmd. for Børne- og Kulturudvalget (R), KL

Jane Jegind, By- og kulturrådmand (V), Odense

Mogens Jensen, MF, kulturordfører (S)

Alex Ahrendtsen MF kulturordfører (DF)

Moderator: Benjamin Krasnik, Kristeligt Dagblad

Og på anden dagen den 31. marts

Den digitale kultur – trends til tiden?

Keynote ved Christiane Vejlø; digital trendanalytiker, strategisk rådgiver, entreprenør, keynote speaker og en af Danmarks førende eksperter indenfor ny teknologi, digital livsstil og forholdet mellem teknologi og mennesker

09:50 - 10:15

Skal vi udstyre fremtidens generationer med en digital blyant?

Keynote ved Kirsten Drotner professor, dr. Phil.

Kirsten Drotner mener at digital dannelse grundlæggende er et spørgsmål om børns og unges ytringsfrihed og evne til at deltage. Hvilke rolle spiller bibliotekerne i det?

Indstilling

Sagen drøftes

Afgørelse

Med venlig hilsen

Evan Lynnerup
Formand

og

Michel Steen-Hansen
Direktør